

מרכז המידע למודיעין ולטרור
ע"ש האלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

משט נוסף לרצועת עזה: שתי ספינות ועליהן כ-27 אנשים, וביניהם פעילים פרו-פלסטינים, פעילים חברתיים ואנשי תקשורת, הפליגו ב-2 בנובמבר מתורכיה לרצועה במגמה לאתגר את הסגר הימי, שמטילה ישראל על הרצועה. זאת למרות שהקהילה הבינלאומית הכירה בלגיטימיות של הסגר ודו"ח פאלמר קבע, כי הוא צעד בטחוני לגיטימי העומד בקנה אחד עם החוק הבינלאומי.

סמל המשט (אתר ISM, 3 בנובמבר 2011)

כללי

1. ב- 2 בנובמבר 2011 הפליגו 2 כלי שיט קטנים מנמל פתאיה (Fethiye) שבתורכיה בדרכן לרצועת עזה. מדובר בהפלגה מצומצמת בהיקפה, הכוללת שתי ספינות, שאמורים היו להשתתף במשט הקודם ("צי החירות 2", יוני 2011)¹. לדברי המארגנים תגענה הספינות לחופי רצועת עזה ב-4 בנובמבר.
2. על גבי הספינות מפליגים 27 נוסעים, מתשע מדינות, ובתוכם אנשי צוות, פעילים פרו-פלסטינים, פעילים חברתיים ואנשי תקשורת. **עד לצאתם לים שמרו הפעילים על פרופיל תקשורתי נמוך, להערכתנו על מנת לנסות ולהפתיע את ישראל** (כאחד הלקחים מכישלון המשט הקודם). גם הממשל התורכי מקפיד שלא לזהות עצמו עם המשט.
3. **המטרה המרכזית של המשט, לדברי פעיליו, הינה "לשבור את המצור" הישראלי על רצועת עזה בטענה שהוא "בלתי חוקי ובלתי מוצדק".** יודגש, כי **הקהילה הבינלאומית דחתה קביעה זאת זאת במשט הקודם** ודוברת משרד החוץ האמריקאי קבעה, כי **לישראל הזכות להגן על עצמה מפני הברחת אמצעי לחימה**. גם דו"ח פאלמר קבע **שהסגר הימי, שישראל מטילה על הרצועה, הינו "צעד ביטחוני לגיטימי" ועומד בקנה אחד עם החוק הבינלאומי**.
4. חיל-הים הישראלי **השלים את ההכנות המבצעיות למנוע מהמשט לנסות להגיע לחופי רצועת עזה**. ישראל הודיעה, כי כל מדינה או גוף המבקשים להעביר סיוע הומניטארי לרצועת עזה יכול לעשות כן דרך המעברים היבשתיים ובתיאום מראש עם הרשויות בישראל (דובר צה"ל, 2 בנובמבר 2011).
5. בקרב הנוסעים **לא אותרו על ידינו פעילים המזוהים עם האסלאם הרדיקלי או עם ארגוני הטרור** (ראו נספח ובו מיפוי נוסעי שתי הספינות). הנוסעים אף טוענים, כי הם אינם חמושים. אולם על פי ניסיון העבר יש לקחת בחשבון שבקרב הנוסעים עלולים להיות פעילים שלא ישמעו להוראות צה"ל וינסו לנקוט בטקטיקות של התנגדות פאסיבית בתסריט של השתלטות חיילי צה"ל עליהן. **בדפוס פעולה שכזה, הצפוי להיות מלווה בתיעוד תקשורתי, טמון לדעתנו פוטנציאל של אלימות**.

---

¹ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-23 ביוני 2011: "[המשט המתוכנן – תמונת מצב \(נכון ל-22 ביוני\) מארגני המשט "צי החירות 2" ממשיכים להיתקל בקשיים, אך בשלב זה נחויים להוציא לפועל, גם אם במתכונת מצומצמת מכפי שתוכנן, בהיעדר לגיטימציה רחבה למימוש, לחצים מדיניים וקשיים טכניים](#)".

תמונת המצב הנוכחית (נכון ל-3 בנובמבר 12:00)

6. שתי הספינות יצאו לדרכן מנמל פתאיה שבתורכיה, בצהרי ה-2 בנובמבר לעבר רצועת עזה לאחר מספר עיכובים. עד ליציאת הספינות לדרכן **שמרו מארגניהן על פרופיל תקשרתי נמוך**, להערכתנו עקב חשש, כי תוכניתם לצאת לרצועת עזה תסוכל ע"י ישראל (כלקח מהמשט הקודם שלא יצא לדרכו).

7. מדובר בשתי ספינות, מאירלנד ומקנדה **ועליהן כ-27 נוסעים**. בין הנוסעים מצויים אנשי צוות, עיתונאים ופעילים פרו-פלסטינים מקנדה, סקוטלנד, אירלנד, ארה"ב, אוסטרליה ואף מישראל. על פי עדותה של אחת הנוסעות, **הגבילו שלטונות תורכיה את מספר הנוסעים על גבי כל ספינה ל-12 איש בלבד**, כך שחלק ניכר מהפעילים, שהיו צפויים להשתתף במשט, **נותרו להערכתנו על אדמת תורכיה**.

8. לדברי הנוסעים נושאת הספינה הקנדית **אספקה רפואית בשווי של 30,000 דולרים**. לדבריהם המטרה המרכזית מאחורי יציאתן היא לאתגר את הסגר הימי הלא-חוקי המוטל על רצועת עזה. לדברי John Mallon, פעיל בספינה האירית, לוו הספינות עם יציאתן מהנמל בספינות משמר החופים התורכי. עוד הוסיף, כי הספינות נמצאות במשימה הומניטארית וכי בכונתם להפליג ישירות לרצועת עזה מבלי להיכנס למים הטריטוריאליים של ישראל (אתר Derry Friends of Palestine, 3 בנובמבר 2011).

9. להלן פרטים אודות שתי הספינות:

א. **הספינה של ההתארגנות האירית (Irish Ship to Gaza)** – הקבוצה מאירלנד הפליגה על גבי הספינה **Saoirse** (פירוש המילה חירות בגאלית). במשט הקודם התגלתה בספינה תקלה טכנית (לטענת המארגנים היא חובלה על ידי ישראל) ועל כן היא לא יכלה לצאת לדרכה.

הספינה האירית Saoirse (<http://www.thegatewaypundit.com>)

ב. **הספינה של ההתארגנות הקנדית (Canadian Boat to Gaza)** – הקבוצה הקנדית הפליגה על גבי הספינה תחריר, שהייתה אמורה לקחת חלק במשט הקודם ועליה

פעילים מכמה מדינות. זוהי ספינה קטנה יחסית, אורכה כ- 25 מ' והיא יכולה לשאת על סיפונה כ-45 בני אדם. בפועל על סיפונה בהפלגה זו 12 איש.

מימין: הספינה תחריר ועליה דגל תורכיה (אתר ISM, 3 בנובמבר 2011) משמאל: אחד הפעילים על גבי סיפון הספינה תחריר (Democracy now, 3 בנובמבר 2011)

הלגיטימיות של הסגר הישראלי על רצועת עזה

10. **המטרה מרכזית של המשט הנוכחי, כמו גם של קודמיו, הינה לכרסם בלגיטימיות של הסגר על רצועת עזה ולכבול את חופש הפעולה המבצעי של צה"ל בבואו למנוע הברחות אמצעי לחימה ופעילי טרור לרצועה.** הדבר בא לידי ביטוי בהצהרות משתתפי המשט, כי מטרתו הינה "לשבור את המצור" על רצועת עזה וכי "המצור הינו בלתי חוקי ובלתי מוצדק" ("Israel's blocked of Gaza is illegal and unjustified", אתר ההתארגנות הקנדית המצטט פעילים שעל גבי הספינה).

11. **הקהילה הבינלאומית דחתה טענה זאת של אי-חוקיותהסגר הישראלי** והביע דעתה, שניתן להעביר סיוע הומניטארי לתושבי הרצועה, **שלא באמצעות משטים שנועדו להתריס נגד ישראל.** הדבר מצא ביטוי **בהסתייגויות רבות** מצד הקהילה הבינלאומית, שבאו לידי ביטוי במשט הקודם ותרמו לכך שבסופו של דבר הוא לא הצליח לצאת לדרכו. (יוני 2011).

12. במשט הקודם **בלטה במיוחד הסתייגות ארה"ב** מעצם קיום המשט ומהשתתפות פעילים מארה"ב. דוברת מחלקת המדינה, בתדרוך לעיתונאים, הביעה דאגתה ממעורבות אזרחים אמריקאים במשט העלול להיות "פרובוקטיבי" ו"מסוכן" ("We are concerned about any of our citizens involved in a situation that could be provocative, that could be

"...dangerous...". הדוברת ציינה גם, כי אם אנשים ברחבי העולם רוצים לסייע לתושבי הרצועה, מצרים וישראל מספקות דרכים יעילות לכך, ואין צורך בקיום המשט ("...if people around the world want to help the people of Gaza, we believe that the mechanisms established by both Egypt and Israel are sufficient to achieve that objective...". הדוברת ציינה, כי לישראל הזכות להגנה עצמית מפני הברחת אמצעי לחימה הגם שהוסיפה כי ארה"ב קוראת לכל הצדדים לשמור על ריסון (אתר מחלקת המדינה, 27 ביוני 2011).

13. התפיסה, כי הסגר הימי, שמטילה ישראל הינו לגיטימי **קיבלה חיזוק נוסף בדו"ח פאלמר**, שהתפרסם ב-2 בספטמבר 2011. במוקד ממצאי הדו"ח עומדת הקביעה, כי **הסגר הימי שמטילה ישראל על רצועת עזה הינו צעד ביטחוני לגיטימי** ("a legitimate security measure") **ועומד בקנה אחד עם החוק הבינלאומי**. מקורו של צעד זה, נכתב בדו"ח, הינו האיום הממשי ("real threat") לביטחונה של ישראל **מצד "קבוצות קיצוניות" ברצועת עזה** (ארגוני הטרור ברצועה מקיימים מערכת עניפה של הברחת אמצעי לחימה, ובכלל זה רקטות ארוכות טווח, בנתיבי הים והיבשה).

ההיבט התורכי

14. **ככל הידוע לנו אין נוסעים תורכים על גבי שתי הספינות. הוידה עראף**, ממארגנות פרויקט המשטים ומנהיגת התארגנות **Free Gaza Movement (FGM)** אמרה, כי המשט הראשון נתפס כתורכי מכיוון שרוב ההרוגים היו תורכים מה"מאוי מרמרה". היא טענה כי עתה עם הפלגת שתי הספינות, רוצים המארגנים להפגין כי המדובר במאמץ בינלאומי ולפיכך אין אזרחים תורכיים על גבי הספינות (אתר של Paul Murphy, 2 בנובמבר 2011). להערכתנו הסיבה האמיתית לאי המצאות נוסעים תורכים ולאי השתתפות ה-IHH הינה **מדיניות ממשלת תורכיה שפעלה להרחיק עצמה מהמשט** (כזכור IHH התורכי ביטל השתתפותו במשט הקודם זמן קצר לפני שהוא אמור היה לצאת לדרכו).

15. **התקשורת התורכית** דיווחה באיחור (ב-3 בנובמבר בשעות הבוקר) כי לטענת ישראל, יצא משט סיוע נוסף מנמל פתאיה שבתורכיה, לכיוון עזה. דובר משרד החוץ התורכי Selcuk Unal אמר, כי **הספינות הודיעו לשלטונות תורכיה שיעדן הוא נמל רודוס וכי אין אזרחים תורכיים על גבי הספינות**. לדבריו מניפות הספינות **דגלי מדינות זרות** (האחת דגל ארה"ב והשנייה של איי קומורו) **והנוסעים הינם אזרחים זרים** (רדיו TRT הרדיו הממלכתי של תורכיה, 3 בנובמבר 2011).

---

² בהמשך דבריה שבה וציינה הדוברת פעם נוספת כי המשט הינו "מסוכן" ו"פרובוקטיבי".

נספח

מיפוי נוסעי הספינות (תמונת מצב ראשונית)

1. **על גבי הספינות מצויים 27 נוסעים בני לאומים שונים.** עבור כמה מנוסעי הספינה אין זה המסע הראשון לרצועת עזה וחלקם ביקרו בעבר ביהודה ושומרון. הם כוללים אנשי צוות, פעילים פרו-פלסטינים, פעילים חברתיים (בעיקר מקרב השמאל) ואנשי תקשורת (מארגני המשטים מקפידים באופן מסורתי לתת ייצוג נכבד בספינות לעיתונאים על מנת להגביר את התהודה התקשורתית).
2. להלן פרטים אודות חלק מנוסעי הספינות:

הספינה הקנדית תחריר

3. **על גבי הספינה כ-12 נוסעים,** שישה פעילים, חמישה עיתונאים מתחנת הרדיו Democracy now, ועיתונאים מאלג'זירה, Press TV (איראן) ושירות החדשות המצרי.
4. להלן פרטים אודות חלק מהנוסעים:

א. **Michael Coleman** – מסידיני, אוסטרליה. פעיל חברתי. **ניסה לצאת במשט הקודם לרצועת עזה על גבי הספינה תחריר.** הוא יצא לים באמצעות קיאק ונעצר על ידי משמר החופים היווני.

Michael Coleman (אתר Cnadian Boat to Gaza, 3 בנובמבר 2011)

ב. **לטיפ איהאב** – קנדי ממוצא מצרי. מהנדס אלקטרוניקה במקצועו. משורר וצלם. פעיל ותיק בתחום החברתי הפועל בקנדה ובעולם. **נסע לעיראק ול"פלסטיין" פעמים רבות במשימות שונות.**

לטיפ איהאב (אתר Cnadian Boat to Gaza, 3 בנובמבר 2011)

ג. **מאג'ד כא'ל** – תושב חיפה בשנות העשרים לחייו. **סטודנט לפילוסופיה ומדע המדינה באוניברסיטה העברית בירושלים.** פעיל פוליטי, עיתונאי וסופר. עורך באתר האינטרנט קדיתא נט.

ד. **David Heap** - קנדי. למד באוניברסיטת מערב אונטריו צרפתית ולינגוויסטיקה. פעיל חברתי בתחום הסולידריות עם אמריקה הלטינית ותנועות פועלים. **השתתף בשיירה לרצועת עזה בדצמבר 2009.**

David Heap (אתר Cnadian Boat to Gaza, 3 בנובמבר 2011)

ה. **Kit Kittredge** – מקוילסן, וושינגטון, ארה"ב. בת 53. חברה בקבוצת Codepink³
הייתה אמורה להיות במשט הקודם על גבי הספינה האמריקאית.

Kit Kittredge (אתר Cnadian Boat to Gaza, 3 בנובמבר 2011)

ו. **Karen De Vito** - תושבת ונקובר. פעילה חברתית מזה שנים רבות.

Karen De Vito (אתר Cnadian Boat to Gaza, 3 בנובמבר 2011)

ז. **Adrian Vostenwal** – אין פרטים.

ח. **חסן ע'אני** - כתב רשת Press TV האיראנית.

---

³ "נשים למען השלום (Codepink), התארגנות אנטי-מלחמתית בארה"ב, לה סניפים ברחבי המדינה. ההתארגנות השאירה "צוות תמיכה" במשט בתורכיה בראשו עומדת Medea Benjamin, אחת ממקימות הארגון.

הספינה האירית Saoirse

פעילי הספינה האירית על סיפון הספינה (אתר Derry Friends of Palestine, 3 בנובמבר 2011)

5. על גבי הספינה 15 נוסעים. להלן פרטים אודות חלק הנוסעים:

א. Pat Fitzgerald – חבר מועצת העיר ווטרפורד מטעם שין פן. בעל חברת הנדסה. היה דייג ואיש ים. מוסמך ככבאי וכאיש עזרה ראשונה. משמש כמהנדס הספינה.

Pat Fitzgerald (http://irishshiptogaza.org/?page_id=494)

ב. John Mallon – מבלפסט. חבר מוביל באגודת הידידות עם פלסטין ובסניף בבלפסט של Irish Ship to Gaza. פעיל למען אסירים איריים.

(http://irishshiptogaza.org/?page_id=494) John Mallon

ג. **Zoe Lawlor** – מורה באוניברסיטת Limerick. **ביקרה בעבר ביהודה ושומרון**.
ביקרה לראשונה בשנת 2005 חברה בוועדה הלאומית של הקמפיין לסולידריות
אירית-פלסטינית.

(http://irishshiptogaza.org/?page_id=494) Zoe Lawlor

ד. **Feilim Egan** - מדבלין. אמן בינלאומי נחשב. הציג מעל לחמישים תערוכות יחיד.
זכה בשנת 1993 בפרס אונסק"ו. אמור לשמש אחד מאנשי הצוות של הספינה.

(http://irishshiptogaza.org/?page_id=494) Feilim Egan

ה. **Paul Murphy** - מדבלין. חבר בית הנבחרים האירי. פעיל שמאל חברתי למען הפועלים והמובטלים.

http://irishshiptogaza.org/?page_id=494 Paul Murphy

ו. **Mags O'Brian** - מדבלין. פעילה באיגוד עובדים. חברה פעילה במפלגת הלייבור. חברה בארגון Trade Union Friends of Palestine.

http://irishshiptogaza.org/?page_id=494 Mags O'Brian

ז. **Huge Lewis** - מדבלין. בעל תואר בצילום דוקומנטארי חבר מועצת People Before Profit. חבר ב-Irish Anti War Movement.

http://irishshiptogaza.org/?page_id=494)Huge Lewis